

Judikatūras krājums

ĢENERĀLADVOKĀTES JULIANAS KOKOTES [JULIANE KOKOTT]
SECINĀJUMI,
sniegti 2023. gada 29. jūnijā¹

Lieta C-311/22

Anklagemyndigheden

pret

PO,

Moesgaard Meat 2012 A/S

(Højesteret (Augstākā tiesa, Dānija) lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu)

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Direktīva 2010/75 – Rūpnieciskās emisijas – Piesārņojuma integrēta novēršana un kontrole – Atļauja – Kautuvju darbība – Ražošanas jauda – Liemenis – Ražošanas jauda dienā

I. Ievads

1. Kā izvērtēt, vai kautuves ražošanas jauda ir 50 tonnas liemeņu dienā, kālab ir nepieciešama atļauja saskaņā ar Rūpniecisko emisiju direktīvu²? Šī lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu mērķis ir precizēt šo jautājumu.
2. Proti, attiecīgajai kautuvei sākotnēji nebija šādas atļaujas, kādēļ pret attiecīgo uzņēmumu un tā vadītāju tagad ir uzsākta kriminālvajāšana. Šajā kriminālprocesā strīds ir par to, kā ir jānovērtē kautuves jauda.
3. Šajā ziņā it īpaši ir jāprecizē, vai attiecībā uz robežvērtību nozīme ir liemeņu svaram pirms vai pēc apstrādes, tātad, it īpaši pēc atasiņošanas un iekšu izņemšanas, kā arī pēc kakla un galvas atdalīšanas. Turklāt tiek jautāts, kā tiek noteikta ražošanas jauda *dienā* un kādā mērā, nosakot ražošanas jaudu, var ņemt vērā faktisko ražošanas apjomu.

¹ Oriģinālvaloda – vācu.

² Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2010/75/ES (2010. gada 24. novembris) par rūpnieciskajām emisijām (piesārņojuma integrēta novēršana un kontrole) (OV 2010, L 334, 17. lpp.).

II. Tiesiskais regulējums

A. Savienības tiesības

1. Rūpniecisko emisiju direktīva

4. Ar Rūpniecisko emisiju direktīvu citastarp ir pārstrādāta Padomes Direktīva 96/61/EK (1996. gada 24. septembris) par piesārņojuma integrētu novēršanu un kontroli³, kurā attiecībā uz kautuvju pienākumu iegūt atļauju bija ietvertas lielākoties identiskas tiesību normas.

5. Rūpniecisko emisiju direktīvas 3. panta 3. punktā jēdziens “iekārta” ir definēts šādi:

“[“Iekārta”] ir stacionāra tehniska vienība, kurā tiek veikta viena vai vairākas darbības, kas uzskaitītas I pielikumā vai VII pielikuma 1. daļā, kā arī visas citas darbības, kuras veic tajā pašā teritorijā un kuras ir tieši tehniski saistītas ar minētajos pielikumos uzskaitītajām darbībām un kurām varētu būt ietekme uz emisijām un piesārņojumu.”

6. Rūpniecisko emisiju direktīvas 4. pantā ir paredzēts pienākums saņemt atļauju:

“1. Dalībvalstis veic visus vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka neviena iekārta [...] netiek ekspluatēta, ja nav saņemta atļauja.

[..]”

7. Rūpniecisko emisiju direktīvas I pielikuma ievadā ir noteikts:

“Turpmāk norādītās robežvērtības visumā attiecas uz ražošanas jaudām un ražību. [...]”

8. Rūpniecisko emisiju direktīvas I pielikuma 6.4. punkta a) apakšpunktā ir definēta tāda kautuvju darbība, uz kuru attiecas direktīva:

“Kautuvju darbība ar liemeņu ražošanas jaudu, kas lielāka par 50 tonnām dienā.”

2. Īpašas tiesību normas attiecībā uz kaušanu

9. Sākotnēji Padomes Direktīvas 64/433/EEK (1964. gada 26. jūnijs) par veselības problēmām, kas ietekmē Kopienas iekšējo tirdzniecību ar svaigu gaļu⁴, kurā grozījumi izdarīti ar Padomes Direktīvu 91/497/EEK (1991. gada 29. jūlijs)⁵, 2. panta d) punktā jēdziens “liemenis”⁶ bija definēts šādi:

“[“liemenis”] nozīmē veselu nokauta dzīvnieka ķermeni pēc atasiņošanas, iekšu izņemšanas un ekstremitāšu noņemšanas pie priekšpēdas pamata un pie pakalpēdas pamata, galvas, astes un

³ OV 1996, L 257, 26. lpp.

⁴ OV 1964, 2012. lpp. Direktīva zaudēja spēku 2005. gada 31. decembrī.

⁵ OV 1991, L 268, 69. lpp.

⁶ Sākotnējā Rūpniecisko emisiju direktīvas vācu valodas versijā, proti, Direktīvā 96/61, jēdziena *Schlachtkörper* vietā arī tika izmantots jēdziens *Tierkörper*.

tesmeņa noņemšanas, un, ja runa ir par liellopiem, aitām, kazām un nepārnadžiem, tad arī pēc ādas novilkšanas; [..].”

10. Ar Regulu (EK) Nr. 853/2004, ar ko nosaka īpašus higiēnas noteikumus attiecībā uz dzīvnieku izcelsmes pārtiku⁷, tika aizstāts šis regulējums⁸. Attiecībā uz jēdziena “liemenis” definīciju no šīs tiesību normas izriet, ka tas nozīmē dzīvnieka ķermeni pēc kaušanas un apstrādes (*dressing*) (I pielikuma 1.9. punkts).

11. Precīzākas liemeņu definīcijas ir iekļautas Regulas (ES) Nr. 1308/2013⁹ IV pielikumā:

“A. Savienības skala tādu liellopu liemeņu klasificēšanai, kuru vecums ir astoņi mēneši vai vairāk

I. Definīcijas

Piemēro šādas definīcijas:

1. “liemenis” ir vesels nokauta dzīvnieka ķermenis pēc atasiņošanas, iekšējo orgānu izņemšanas un ādas novilkšanas;

[..].

IV. Noformējums

Liemeņus un pusliemeņus noformē:

- a) bez galvas un kāju pēdām; galva atdalīta no liemeņa pie atlanta un pakauša kaula locītavas, kāju pēdas atdalītas karpometakarpālajās un tarsometatarsālajās locītavās;
- b) bez orgāniem, kas atrodas krūšu un vēdera dobumā, ar vai bez nierēm, nieru taukiem un iegurņa taukiem;
- c) bez dzimumorgāniem un saistītajiem muskuļiem, un bez tesmeņa vai piena dziedzeru taukiem.

[..]

B. Savienības skala cūku liemeņu klasificēšanai

I. Definīcijas

“Liemenis” ir nokautas cūkas ķermenis, atasiņots, bez iekšējiem orgāniem, vesels vai pārdalīts pa liemeņa viduslīniju.

⁷ Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 29. aprīļa regula (OV 2004, L 139, 55. lpp.). Grozījumi minētajā regulējumā, tostarp Deleģētajā regulā (ES) 2022/2258 (OV 2022, L 299, 5. lpp.), nav ietekmējuši “liemeņa” definīciju.

⁸ Diemžēl to tikai netieši var secināt no Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2004/41/EK (2004. gada 21. aprīlis), ar ko atceļ dažas direktīvas par pārtikas higiēnu un dzīvnieku veselības nosacījumiem attiecībā uz dažu lietošanai pārtikā paredzētu dzīvnieku izcelsmes produktu ražošanu un laišanu tirgū un groza Padomes Direktīvas 89/662/EEK un 92/118/EEK un Padomes Lēmumu 95/408/EK (OV 2004, L 157, 36. lpp.), 2. apsvēruma, kuram vācu valodas versijā vēl ir arī 34. kārtas numurs. Acīmredzami šīs direktīvas publikācijā *Oficiālajā Vēstnesī* ir būtiski trūkumi.

⁹ Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 17. decembra regula, ar ko izveido lauksaimniecības produktu tirgu kopīgu organizāciju un atceļ Padomes Regulas (EEK) Nr. 922/72, (EEK) Nr. 234/79, (EK) Nr. 1037/2001 un (EK) Nr. 1234/2007 (OV 2013, L 347, 671. lpp.).

[..]

III. Noformējums

Liemeņus piedāvā bez mēles, sariem, nagiem, ārējiem dzimumorgāniem, nieru taukiem, nierēm un diafragmas.

C. Savienības skala aitu liemeņu klasificēšanai

I. Definīcijas

Termini “liemenis” un “pusliemenis” atbilst A.I punktā iekļautajām definīcijām.

[..]

IV. Noformējums

Liemeņus un pusliemeņus piedāvā bez galvas (atdalīta pie atlanta un pakauša kaula locītavas), kājām (atdalītas pie karpometakarpālās locītavas vai tarsometatarsālās locītavas), astes (atdalīta starp sesto un septīto astes skriemeli), tesmeņa, dzimumorgāniem, aknām un iekšējiem orgāniem. Nieres un nieru tauki pieder pie liemeņa.”

B. Dānijas tiesiskais regulējums

12. Dānija Rūpniecisko emisiju direktīvu ir transponējusi ar *Lov om miljøbeskyttelse* (Vides aizsardzības likums; pašreizējā redakcijā: 2022. gada 19. janvāra paziņojums Nr. 100; turpmāk tekstā – “Dānijas Vides aizsardzības likums”) un paziņojumu par uzskaitīto darbību atļaujām (*Bekendtgørelse om godkendelse af listevirksomhed*; pašreizējā redakcijā: 2021. gada 15. novembra paziņojums Nr. 2080; turpmāk tekstā – “Atļauju paziņojums”) bez papildu precizējumiem attiecībā uz robežvērtību kautuvēm.

13. No Dānijas Vides aizsardzības likuma 110. panta 2. punkta, skatot to kopsakarā ar 1. punkta 6. apakšpunktu un daļēji ar 4. punktu, izriet, ka personai, kas ekspluatē uzņēmumu, kuram nav atļaujas, var piemērot brīvības atņemšanu līdz diviem gadiem, ja pārkāpums ir radījis kaitējumu videi.

14. Dānijas paziņojumā attiecībā uz ražošanas nodevu par cūku kaušanu un eksportu (*Bekendtgørelse om produktionsafgift ved slagting og eksport af svin*; pašreizējā redakcijā: 2021. gada 26. novembra paziņojums Nr. 2183; turpmāk tekstā – “Ražošanas nodevas paziņojums”) ir noteikts, ka nodeva ir jāmaksā par katru Dānijā izaudzēto cūku, kas nokauta un ko oficiālās kontroles rezultātā bez nosacījumiem atļauts izmantot cilvēku uzturā. Nodevas likmes tiek noteiktas par vienu cūku, pamatojoties uz piegādāto kautsvaru, kas nozīmē cūkas liemeņa svaru ar galvu un kājām, bet bez nieru taukiem (*Flomme*) un siltā stāvoklī kaušanas laikā.

III. Lietas apstākļi un lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu

15. *Moesgaard Meat 2012 A/S* no 2014. līdz 2016. gadam ekspluatēja kautuvi, kurai nebija Dānijas Vides aizsardzības likumā paredzētās atļaujas. Šādu atļauju uzņēmums saņēma tikai 2018. gada 9. maijā – pēc tam, kad tas bija izpildījis noteiktas vides aizsardzības iestāžu prasības.

16. Tādēļ *Moesgaard Meat* un tā vadītājs PO tika apsūdzēti par Dānijas Vides aizsardzības likuma pārkāpumu, jo iepriekš minētajā laikposmā bez vides aizsardzības atļaujas uzņēmums esot ekspluatējis kautuvi, kurā tika ražots vairāk par 50 tonnām liemeņu dienā, un tas varēja radīt kaitējuma videi risku.

17. Šajā kriminālprocesā lietas dalībnieku strīds ir par to, vai liemeņu svaru nosaka, pamatojoties uz apstrādājamo dzīvnieku – “izejvielu” – svaru vai arī pamatojoties uz gatavo produktu svaru, t.i., ķermeni bez galvas, kas ir atdzesētā (atasiņotā) stāvoklī. Strīds ir arī par to, vai, aprēķinot ražošanas apjomu dienā, ir jāņem vērā tikai kaušanas kā tādās dienas vai arī dienas, kurās tiek veikti citi ar kaušanu saistīti darbi. Visbeidzot, strīds ir par to, vai, aprēķinot kautuves jaudu, izšķirošs var būt tās ražošanas apjoms, ja prettiesisku pasākumu dēļ, šajā gadījumā – papildu refrižeratoru konteineru izmantošanas dēļ, šis apjoms ir lielāks nekā iekārtas jauda, ja šādu prettiesisku pasākumu nebūtu.

18. Šo lietu trešajā instancē tagad izskata *Højesteret* (Augstākā tiesa, Dānija), kas Tiesai uzdod šādus jautājumus:

- “1) Vai Rūpniecisko emisiju direktīvas I pielikuma 6.4. punkta a) apakšpunkts ir jāinterpretē tādējādi, ka “liemeņu ražošana” ietver kaušanas procesu, kas sākas, kad dzīvnieks tiek izvests no pirmskaušanas novietnes, apdullināts un nokauts, un beidzas, kad tiek sagatavoti lielle standarta izcirtņi, tādējādi kaujamā dzīvnieka svars ir jāaprēķina brīdī, pirms tiek izņemti orgāni un iekšas, kā arī kakls un galva, vai arī “liemeņu ražošana” nozīmē cūku liemeņu ražošanu pēc tam, kad ir izņemti orgāni un iekšas, kā arī kakls un galva, un pēc atasiņošanas un atdzesēšanas, tādējādi kaujamā dzīvnieka svars ir jāaprēķina tikai tajā brīdī?”
- 2) Vai Rūpniecisko emisiju direktīvas I pielikuma 6.4. punkta a) apakšpunkts ir jāinterpretē tādējādi, ka, nosakot ražošanas dienu skaitu, kas iekļauts jaudā “dienā”, jāņem vērā tikai tās dienas, kad tiek veikta kaujamo cūku apdullināšana, nonāvēšana un tūlītēja sadalīšana, vai arī jāņem vērā arī tās dienas, kad tiek veiktas kaujamo cūku apstrādes darbības, kas ietver dzīvnieka sagatavošanu kaušanai, nokautā dzīvnieka atdzesēšanu un dzīvnieka galvas un kakla noņemšanu?
- 3) Vai Rūpniecisko emisiju direktīvas I pielikuma 6.4. punkta a) apakšpunkts ir jāinterpretē tādējādi, ka kautuves “jauda” ir jāaprēķina kā maksimālais ražošanas apjoms dienā 24 stundu laikā, ņemot vērā fiziskos, tehniskos vai juridiskos ierobežojumus, kurus kautuve faktiski ievēro, kas tomēr nav mazāks par tās sasniegto ražošanas apjomu, vai arī kautuves “jauda” var būt mazāka par tās sasniegto ražošanas apjomu, piemēram, ja kautuves sasniegtais ražošanas apjoms ir panākts, neievērojot fiziskos, tehniskos vai juridiskos ražošanas ierobežojumus, kas tiek pieņemti, aprēķinot kautuves “jaudu”?”

19. PO un *Moesgaard Meat* kopā, Dānijas Karaliste un Eiropas Komisija ir izklāstījuši apsvērumus rakstveidā, kā arī 2023. gada 9. marta tiesas sēdē.

IV. Juridiskā analīze

20. Pirmajā mirklī var šķist pārsteidzoši, ka kriminālprocesā Tiesai tiek lūgts interpretēt direktīvas tiesību normas. Tomēr iesniedzējtiesa nekādā ziņā negrasās aizdomās turētos sodīt, tieši pamatojoties uz direktīvu, bet gan vēlas izmantot direktīvas interpretāciju, lai Dānijas Vides

aizsardzības likumā noteiktos transponējošos noteikumus, kas lielā mērā atbilst direktīvai, interpretētu tai atbilstīgi. Proti, aizdomās turēto kriminālatbildība ir atkarīga no tā, vai tie ir pārkāpuši šos transponējošos noteikumus.

21. Saskaņā ar Rūpniecisko emisiju direktīvas 4. panta 1. punktu dalībvalstis veic visus vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka neviena iekārta netiek ekspluatēta, ja nav saņemta atļauja. Kā noteikts 3. panta 3. punktā, iekārta ir stacionāra tehniska vienība, kurā tiek veikta viena vai vairākas darbības, kas uzskaitītas I pielikumā, kuras veic tajā pašā teritorijā. I pielikuma 6.4. punkta a) apakšpunktā ir uzskaitīta kautuvju darbība ar liemeņu ražošanas jaudu, kas lielāka par 50 tonnām dienā.

22. Prejudiciālo jautājumu mērķis ir jēdzienu, kas izmantoti, lai aprakstītu šāda veida iekārtas, interpretācija. Atbildēšu uz tiem apgrieztā secībā.

23. Ar trešo jautājumu iesniedzējtiesa vēlas noskaidrot, vai kautuves jauda var būt mazāka par faktiski sasniegto ražošanas apjomu (par to A sadaļā). Otrais jautājums attiecas uz jēdzienu “dienā” un ražošanas dienu skaita noteikšanu (par to B sadaļā). Pirmais jautājums attiecas uz jēdziena “liemeņu ražošana” interpretāciju un šajā ziņā it īpaši uz to, vai izšķiroša nozīme ir nokautā dzīvnieka vai apstrādātā dzīvnieka kautķermeņa svaram pēc tam, kad ir atdalītas noteiktas ķermeņa daļas (par to C sadaļā).

A. Trešais jautājums – faktiskais ražošanas apjoms

24. Ar trešo jautājumu iesniedzējtiesa vēlas noskaidrot, vai kautuves jauda ir jāvērtē, ņemot vērā tās fiziskos, tehniskos vai juridiskos ierobežojumus, vai arī ņemot vērā faktiski sasniegto ražošanas apjomu.

25. Saskaņā ar Rūpniecisko emisiju direktīvas 4. panta 1. punkta pirmo teikumu dalībvalstis veic visus vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka neviena iekārta netiek ekspluatēta, ja nav saņemta atļauja. Līdz ar to, *pirms* tiek uzsākta iekārtas ekspluatācija, jau ir jābūt iespējai noteikt, vai uz iekārtu attiecas šī tiesību norma.

26. Lai tas tā būtu, dalībvalstīm ir jānodrošina, ka pirms darbības uzsākšanas tiek pārbaudīts, vai iekārtām ir nepieciešama atļauja. To, vai un kā tas notika attiecīgās kautuves gadījumā, diemžēl nebija iespējams noskaidrot, pat iztaujājot par to tiesas sēdē.

27. Katrā ziņā vēlāk darbības laikā faktiski sasniegtais ražošanas apjoms nav piemērots kritērijs, lai iepriekš noteiktu, vai iekārtas [izmantošanai] ir nepieciešama atļauja. Šī informācija pēc sava rakstura ir pieejama tikai daudz vēlāk, pēc tā brīža, kurā ir jāpieņem lēmums par atļaujas nepieciešamību.

28. Līdz ar to iekārtas jauda ir jānovērtē, pamatojoties uz citiem kritērijiem. Tā kā jēdziens “iekārtas jauda” apzīmē tās *maksimālo* ražošanas apjomu, šie kritēriji ir meklējami fiziskajos, tehniskajos vai juridiskajos ierobežojumos, kas raksturo iekārtu¹⁰, kā to atzīst visi lietas dalībnieki. Savukārt iekārtas operatora nodomiem vai ražošanas mērķiem nevar būt nozīme, jo tas radītu izvairīšanās no pienākuma saņemt atļauju risku, slēpjot patiesus nodomus vai mērķus.

¹⁰ Skat. arī, Eiropas Komisija, *Guidance on Interpretation and Determination of Capacity under the IPPC Directive* (1. versija, 2007. gada aprīlis). Par teorētiski pieejamās jaudas ierobežošanu skat. spriedumu, 2021. gada 16. decembris, *Apollo Tyres* (Ungārija) (C-575/20, EU:C:2021:1024, 41.–45. punkts).

29. Lai novērtētu iekārtas jaudu, ir jānosaka, kura iekārtas daļa vai kurš ražošanas posms ierobežo konkrēti novērtējamās iekārtas jaudu¹¹. Tas tādēļ, ka ražošanas posmi, kas tiek veikti citās iekārtas daļās, ir obligāti atkarīgi no šī posma. Šajās (citās) daļās vairs nevar notikt ražošana, jo ierobežojošais ražošanas posms vai nu nevar apstrādāt nekādus turpmākus starpproduktus, vai arī tas vairs nepiegādā starpproduktus turpmākajiem posmiem. Tādēļ, pat ja šajās citās iekārtas daļās jauda vēl ir pieejama, to nevar izmantot.

30. Pamatlietā viens no apspriestajiem jautājumiem ir par to, vai ir jāņem vērā ražošanas apjoms, kas tika sasniegts tikai pateicoties papildu, nelikumīgi uzstādītiem refrižeratoru konteineriem.

31. Šo diskusiju saprotu tādējādi, ka dzesēšanas jauda ierobežo attiecīgās kautuves ražošanas apjomu un tādējādi – kopējo jaudu. Citiem vārdiem – kad dzesēšanas iekārtas ir pilnas, kautuvē vairs nevar nokaut nevienu papildu dzīvnieku, jo tad gaļa sabojātos. Līdz ar to, ja dzesēšanas iekārtas tiek izmantotas pilnībā, neizmantojot dzīvnieku kaušanas jauda nepalielina kautuves jaudu kopumā.

32. Ja dzesēšanas jauda vēlāk tiek palielināta, uzstādot papildu refrižeratoru konteinerus, to var uzskatīt par iekārtas izmaiņām. Ja iekārtai jau ir izsniegta atļauja saskaņā ar Rūpniecisko emisiju direktīvu, tad atbilstoši Rūpniecisko emisiju direktīvas 20. panta 1. punktu operatoram par šīm izmaiņām ir jāpaziņo kompetentajai iestādei.

33. Ja tikai šo papildu refrižeratoru konteineru dēļ tiek pārsniegta robežvērtība, lai iestātos pienākums saņemt atļauju, tātad, ja iekārtai tādēļ vēl nav izsniegta atļauja saskaņā ar Rūpniecisko emisiju direktīvu, tad, kā noteikts 4. pantā, to drīkst ekspluatēt, izmantojot jaunus refrižeratorus konteinerus, tikai pēc tam, kad šāda atļauja ir izsniegta. Tādējādi operatoram ir pienākums iesniegt pieteikumu atļaujas saņemšanai un sagaidīt atļauju, pirms tas sāk ekspluatēt refrižeratoru konteinerus.

34. Līdzīgi apsvērumi jāpiemēro, ja tiek atcelti vai mazināti citi fiziski, tehniski vai juridiski ierobežojumi. Attiecīgi iekārtas jauda var palielināties jau tādējādi, ka tiek atcelti dienas darba laika juridiskie ierobežojumi. Arī šajā gadījumā pirms robežvērtības pirmreizējās pārsniegšanas būtu jāpieprasa atļauja. Tomēr šajā kontekstā būtu nesamērīgi pieprasīt darbības pārtraukšanu uz laiku līdz iespējamai atļaujas piešķiršanai, ja vien pieejamais papildu darba laiks (vēl) netiek izmantots.

35. Taču, neraugoties uz fizisko, tehnisko vai juridisko ierobežojumu, kuri raksturo iekārtu, izšķirošo nozīmi, nevar neņemt vērā paredzētās jaudas pārsniegšanu faktiskajā darbībā. Šāda pārsniegšana drīzāk ir būtiska norāde, ka iekārtas jaudas novērtējums bija balstīts uz nepareiziem pieņēmumiem.

36. Tādēļ attiecībā uz iekārtu, kurai nav izsniegta atļauja saskaņā ar Rūpniecisko emisiju direktīvu, no tā, ka piemērojamā robežvērtība faktiskajā ražošanā tiek pārsniegta, ir jāsecina, ka tās [izmantošanai], iespējams, tomēr ir nepieciešama atļauja.

37. Šādā gadījumā iekārtas operatoram jābūt pienākumam nekavējoties informēt kompetento iestādi, kas atbild par atļaujas piešķiršanu. Tai ir jānovērtē iekārtas jauda, pamatojoties uz jauno informāciju, kā arī visiem citiem konkrētā gadījuma apstākļiem. Ja izrādītos, ka jauda patiešām kļūdaini ir noteikta pārāk maza, operatoram ir vismaz jāiesniedz pieteikums atļaujas saņemšanai.

¹¹ Skat. Eiropas Komisija, *Guidance on Interpretation and Determination of Capacity under the IPPC Directive*, 3. nodaļa (1. versija, 2007. gada aprīlis).

Tāpat var būt nepieciešams pārtraukt ekspluatāciju līdz atļaujas saņemšanai vai vismaz noteikt juridisku jaudas ierobežojumu. Ja operators ir veicinājis šīs kļūdas rašanos, būtu pat jāapsver atbilstošas sankcijas.

38. Tomēr ir arī iespējams, ka robežvērtības pārsniegšana ir vienreizējs, ārkārtējs gadījums, kam parasti nevajadzētu atkārtoties. Tas būtu jāapsver it īpaši tad, ja šī ražošanas apjoma pamatā ir juridisko ierobežojumu vai atsevišķu iekārtas daļu tehniskās jaudas robežu pārsniegšana, kas rada citus sarežģījumus, piemēram, iekārtu pārmērīgu nolietojumu vai zemāku ražošanas kvalitāti. Šādos gadījumos no izņēmuma kārtā palielināta faktiskā ražošanas apjoma kompetentā iestāde var atturēties secināt, ka iekārtas jauda ir lielāka un ka tādējādi ir nepieciešama atļauja.

39. Līdz ar to uz trešo jautājumu ir jāatbild, ka, piemērojot Rūpniecisko emisiju direktīvas I pielikuma 6.4. punkta a) apakšpunktu, iekārtas jauda ir jānovērtē, ņemot vērā tai raksturīgos fiziskos, tehniskos vai juridiskos ierobežojumus. Ja iekārtas, kuras [izmantošanai] sākotnēji nav izsniegta atļauja, faktiskais ražošanas apjoms vēlāk pārsniedz paredzēto jaudu un piemērojamo robežvērtību, operatoram ir pienākums nekavējoties informēt par atļaujas piešķiršanu atbildīgo kompetento iestādi un šai iestādei ir jāveic nepieciešamie turpmākie pasākumi.

B. Otrais jautājums – dienas jauda

40. Otrā jautājuma mērķis ir noteikt iekārtas *dienas* jaudu.

41. Šī jautājuma pamatā ir apstākļi, ka saskaņā ar lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu kaušanas process *Moesgaard Meat* kopumā ilgst trīs dienas. Pirmajā dienā dzīvnieki tiek atvesti un sagatavoti, otrajā dienā tie tiek nokauti un [tad kautķermeņi tiek] pakārti saldētavā, bet trešajā dienā tiek noņemta galva un kakls, un liemeņi tiek sagatavoti savākšanai. Šajā ziņā dzīvnieku nonāvēšana notiek tikai darba dienās, bet svētdienā dzīvnieki jau tiek atvesti nonāvēšanai pirmdien, un piektdienā nonāvētie dzīvnieki tiek tālāk apstrādāti sestdien. Tādēļ *Moesgaard Meat* uzskata – lai noteiktu dienas jaudu, nedēļas ražošanas apjoms ir jādala uz septiņām dienām. Savukārt Dānija uzskata, ka ir jāņem vērā tikai tās dienas, kurās dzīvnieki faktiski tiek nonāvēti.

42. Šajā strīdā atkārtoti izpaužas kļūdainais pieņēmums, ka iekārtas jaudu, kas rada pienākumu saņemt atļauju, var noteikt tieši, pamatojoties uz faktisko ražošanas apjomu.

43. Tomēr, lai pieņemtu lēmumu par pienākumu saņemt atļauju, ražošanas jauda, kā jau iepriekš minēts¹², ir iepriekš jāizvērtē, pamatojoties uz iekārtas un tās atsevišķo sastāvdaļu īpašībām. Šajā ziņā principā ir jānosaka iekārtas maksimālā jauda kopumā, ņemot vērā iekārtas katras atsevišķās sastāvdaļas fiziskos, tehniskos vai juridiskos ierobežojumus. Noteicošais attiecībā uz jaudu ir tas, kura iekārtas daļa vai kurš ražošanas posms ierobežo visas iekārtas jaudu¹³.

44. Šajā ziņā nav būtiski, vai šajā posmā (vai šajā dienā) gatavais produkts, kuru ir paredzēts saražot, jau tiek saražots. Drīzāk ir jānosaka, kādu gatavā produkta daudzumu var saražot no izšķirošā ražošanas posma starpprodukta. Tas tādēļ, ka šis daudzums, kā jau minēts, ir noteicošais, lai noteiktu ražošanas apjomu, kādu iekārta kopumā var saražot.

¹² Skat. šo secinājumu 28. punktu.

¹³ Skat. šo secinājumu 29. punktu.

45. Ja pieņemums, ka attiecīgās kautuves dzesēšanas jauda ierobežo ražošanas apjomu, ir pareizs, vispirms jāpārbauda, cik daudz nokautu dzīvnieku katru dienu var tikt ievietoti dzesēšanas iekārtās, un pēc tam – kādu liemeņu daudzumu no tiem var saražot.

46. Lai noteiktu maksimālo jaudu, ir jāpieņem, ka iekārta darbojas visu diennakti, t.i., 24 stundas diennaktī, ciktāl nav piemērojams neviens no minētajiem ierobežojumiem¹⁴. Ja novērtējums, pamatojoties uz šiem ierobežojumiem, liecina, ka darbība visu diennakti nav iespējama, piemēram, juridisku ierobežojumu vai nepieciešamo apkopes darbu dēļ, tas obligāti ir jāņem vērā, nosakot dienas jaudu.

47. Turpretim, lai noteiktu dienas jaudu, nav būtiski, ja *noteiktās* dienās iepriekš minēto ierobežojumu dēļ nav iespējama nekāda vai ir iespējama tikai ierobežota darbība, piemēram, aizlieguma darboties svētdienās un/vai svētku dienās dēļ. Proti, Rūpniecisko emisiju direktīvas I pielikuma 6.4. punkta a) apakšpunktā ir noteikta *dienas* robežvērtība. Ja būtu jāņem vērā jaudas svārstības, regulējumā būtu atsauce uz jaudu ilgākā laika posmā. Līdz ar to ir jāņem vērā maksimālā jauda dienās, kurās šo jaudu var arī izmantot, nevis vidējās vērtības vairākās dienās.

48. Par labu šādam secinājumam liecina arī mērķis novērst vai vismaz samazināt piesārņojumu, kā noteikts Rūpniecisko emisiju direktīvas 1. panta 1. punktā un otrajā apsvērumā¹⁵. Ir tiesa, ka šajā ziņā nozīme ir arī iekārtas pastāvīgajai ietekmei uz vidi, tomēr galvenokārt iekārtai jābūt projektētai tā, lai novērstu vai vismaz samazinātu īpaši būtisku ietekmi uz vidi, kas rodas ražošanas apjoma maksimumu laikā. Pretējā gadījumā pastāvētu bažas, ka īpaši intensīvas ražošanas laikā iekārta radītu nesamērīgu vides piesārņojumu¹⁶.

49. Proti, ja iekārta būtu projektēta tā, lai ietekme uz vidi tiktu novērsta tikai vidēja ražošanas apjoma gadījumā, tad īpaši intensīva ražošanas apjoma gadījumā vides piesārņojuma novēršanas vai kontroles sistēmas tiktu pārslogotas. Piemēram, kautuves gadījumā pastāvētu bažas, ka daļu notekūdeņu nevarēs attīrīt vai ka radīsies atkritumi, kurus nevarēs pienācīgi uzglabāt.

50. Savukārt faktiskajai darbības organizācijai var būt nozīme tikai, ciktāl tajā izpaužas šie ierobežojumi. Proti, ja, piemēram, juridisku ierobežojumu dēļ iekārtu var ekspluatēt tikai daļu dienas, šis ierobežojums neizbēgami atspoguļojas faktiskajā darba laika organizācijā. Šajā laikā sasniedzamais ražošanas apjoms atbilst iekārtas jaudai.

51. Turpretim, ja darbība neatkarīgi no fiziskiem, tehniskiem vai juridiskiem ierobežojumiem tiek organizēta tā, ka faktiski pieejamā jauda netiek pilnībā izmantota, tas neko nemaina attiecībā uz iekārtas jaudu, kuras dēļ rodas pienākums saņemt atļauju. Tā kā iekārtas jauda ietver maksimālo ražošanas apjomu, nozīme it īpaši nevar būt ražošanas apjoma ierobežojumiem tikai saimniecisku iemeslu dēļ.

52. Tātad uz otro jautājumu ir jāatbild, ka iekārtas dienas jauda Rūpniecisko emisiju direktīvas I pielikuma 6.4. punkta a) apakšpunkta izpratnē ir jānosaka, pamatojoties uz maksimālo ražošanas apjomu, ko var sasniegt 24 stundu laikā, ņemot vērā visu iekārtas daļu fiziskos, tehniskos vai juridiskos ierobežojumus.

¹⁴ Skat. arī, Eiropas Komisija, *Guidance on Interpretation and Determination of Capacity under the IPPC Directive*, 2. nodaļa (1. versija, aprīlis 2007).

¹⁵ Skat. spriedumus, 2009. gada 22. janvāris, *Association nationale pour la protection des eaux et rivières et Association OABA* (C-473/07, EU:C:2009:30, 25. punkts), un 2011. gada 15. decembris, *Møller* (C-585/10, EU:C:2011:847, 29. punkts).

¹⁶ Skat. manus secinājumus lietā *Craeynest* u.c. (C-723/17, EU:C:2019:168, 84. un 85. punkts), kā arī 2019. gada 26. jūnija spriedumu šajā lietā (EU:C:2019:533, 67. punkts).

C. Pirmais jautājums – jēdziens “liemenis”

53. Ar pirmo jautājumu jāprecizē, kas ir “liemeņi”, kuru svars ir jāņem vērā, aprēķinot kautuves ražošanas jaudu. Iesniedzējtiesa vēlas noskaidrot, vai nozīme ir dzīvnieku svaram uzreiz pēc nonāvēšanas, kas praktiski atbilst dzīvsvaram, vai arī svaram pēc turpmākajiem apstrādes posmiem, proti, pēc orgānu un iekšu izņemšanas, kakla un galvas atdalīšanas, kā arī pēc nokautā dzīvnieka atasiņošanas un atdzēsēšanas.

54. Praksē šāda nošķiršana var būtiski ietekmēt to, vai tiek sasniegta Rūpniecisko emisiju direktīvā paredzētā robežvērtība, lai būtu jāsaņem atļauja. Dānijā apstrādes posmi pēc nonāvēšanas samazina liellopu svaru par aptuveni 45 % un cūku svaru – par aptuveni 33 %¹⁷.

55. Kā atzīst visi lietas dalībnieki, šo jautājumu nevar izvērtēt, pamatojoties uz Dānijas paziņojumu attiecībā uz ražošanas nodevu par cūku kaušanu un eksportu. Rūpniecisko emisiju direktīvas piemērošanas nolūkā kautuvju jauda ir jānosaka, pamatojoties uz Savienības tiesību jēdzieniem, kas ir jāinterpretē autonomi¹⁸. Tomēr nevar izslēgt, ka saistībā ar šo nodevu norādītais ražošanas apjoms ļauj novērtēt faktiski saražoto liemeņu daudzumu.

56. Ņemot vērā tikai vārdisko nozīmi, jēdzienu “liemeņu ražošana”, kas minēts Rūpniecisko emisiju direktīvas I pielikuma 6.4. punkta a) apakšpunktā, varētu saprast tādējādi, ka tas ietver dzīvniekus uzreiz pēc nonāvēšanas. Dažās valodu versijās tiek izmantots jēdziens, kas sākotnēji apzīmē mirušu būtni¹⁹. Tomēr arī vācu valodas jēdziens *Schlachtkörper* [liemenis] ir veidots no vārdiem *schlachten* [kaušana] un *Körper* [ķermenis], tātad, tas apzīmē nokautu, t.i., nonāvētu ķermeni. Šādā izpratnē jēdziens “ražošana” būtu pielīdzināms jēdzienam “nonāvēšana”.

57. Tomēr nevar neņemt vērā attiecīgajā tautsaimniecības nozarē, kas šajā gadījumā ir lauksaimniecības dzīvnieku kaušana, izmantoto jēdzienu faktisko izpratni. Tas izriet jau no tā, ka ar jēdzienu tiek reglamentēta kautuvju jauda. Dažās valodu versijās atsauce uz kaušanu izriet jau pat no jēdziena, kas apzīmē ražošanas rezultātu. Tas attiecas, piemēram, uz spāņu valodas jēdzienu *canal*²⁰, dāņu valodas jēdzienu *slagtekrop*²¹, vācu valodas jēdzienu *Schlachtkörper*, holandiešu valodas jēdzienu *geslachte dieren* (nokauti dzīvnieki) vai zviedru valodas jēdzienu *slaktvikt* (kaušanas svars).

58. Lai izprastu attiecīgajā tautsaimniecības nozarē izmantotos jēdzienus, paskaidrojošas ir attiecīgās Savienības tiesību aktu normas. Tajās jēdzieni, kas izmantoti Rūpniecisko emisiju direktīvas I pielikuma 6.4. punkta a) apakšpunkta vairākumā valodu versiju, ir definēti tādējādi, ka nonāvēšanai seko turpmāki apstrādes posmi, kas samazina svaru.

¹⁷ Eiropas Komisija, *Reference Document on Best Available Techniques in the Slaughterhouses and Animal By-products Industries* (2005. gada maijs), 1.3. tabula (6. lpp.).

¹⁸ Spriedumi, 2000. gada 19. septembris, *Linster* (C-287/98, EU:C:2000:468, 43. punkts); 2003. gada 9. septembris, *Monsanto Agricoltura Italia* u.c. (C-236/01, EU:C:2003:431, 72. punkts), kā arī 2022. gada 7. septembris, *Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid* (Uzturēšanās tiesību saskaņā ar LESD 20. pantu raksturs) (C-624/20, EU:C:2022:639, 19. punkts).

¹⁹ Tā, piemēram, angļu valodas jēdziens *carcase*, franču valodas jēdziens *carcasse* vai bulgāru valodas jēdziens *mpyn*. Atbilstoši jēdzieni ir izmantoti arī Orhūsas Konvencijas par pieeju informācijai, sabiedrības dalību lēmumu pieņemšanā un iespēju griezties tiesu iestādēs saistībā ar vides jautājumiem, kas parakstīta 1998. gadā (OV 2005, L 124, 4. lpp.) un apstiprināta ar Padomes Lēmumu 2005/370/EK (2005. gada 17. februāris) (OV 2005, L 124, 1. lpp.), I pielikuma 19. punkta trešā ievilkuma a) apakšpunktā konvencijas autentiskajā angļu, franču un arī krievu (*myu*) versijā, kas transponēta ar Rūpniecisko emisiju direktīvu.

²⁰ Jau 1826. gada *Diccionario de la Academia Española* attiecībā uz *canal* citastarp bija iekļauta definīcija *Res muerta y abierta despues de sacadas las tripas* (“beigti lopi, kas uzšķērsti, pēc tam, kad izņemtas iekšas”).

²¹ Šis jēdziens, tāpat kā vācu valodas jēdziens *Schlachtkörper*, sastāv no jēdziena *schlachten* (*slagte*) un *Körper* (*krop*).

59. Direktīvas 64/433, kas grozīta ar Direktīvu 91/497, 2. panta d) punktā minētā definīcija ietvēra veselu nokauta dzīvnieka ķermeni pēc atasiņošanas, iekšu izņemšanas un ekstremitāšu noņemšanas pie priekšpēdas pamata un pie pakalpēdas pamata, galvas, astes un tesmeņa noņemšanas un, ja runa ir par liellopiem, aitām, kazām un nepārnadžiem, tad arī pēc ādas novilkšanas.

60. Saskaņā ar šobrīd spēkā esošo regulējumu Regulas (EK) Nr. 853/2004 I pielikuma 1.9. punktā liemenis ir dzīvnieka ķermenis pēc kaušanas un apstrādes. Tomēr no šīs tiesību normas viennozīmīgi neizriet, kuras ķermeņa daļas apstrādes laikā tiek atdalītas.

61. Šajā ziņā lietderīgāka ir Regula (ES) Nr. 1308/2013. Saskaņā ar to liellopu un aitu gadījumā liemenis ir vesels nokauta dzīvnieka ķermenis pēc atasiņošanas, iekšējo orgānu izņemšanas un ādas novilkšanas; cūku gadījumā tas ir nokautas cūkas ķermenis, atasiņots, bez iekšējiem orgāniem, vesels vai pārdaļīts pa liemeņa viduslīniju. No tiesību normām par liemeņu noformējumu izriet, ka liellopiem un aitām ir jānoņem galva, kāju pēdas, orgāni un dzimumorgāni, bet cūkām – mēle, sari, nagi, ārējie dzimumorgāni, nieru tauki, nieres un diafragma.

62. Šajā sakarā ir jāuzsver divas lietas.

63. Pirmkārt, Direktīvā 64/433, kas grozīta ar Direktīvu 91/497, ietvertā definīcija bija spēkā, kad ar Direktīvu 96/61 tika pieņemts sākotnējais regulējums par vides atļauju piešķiršanu kautuvēm. Līdz ar to var pieņemt, ka tā ir iezīmējusi jēdziena izpratni likumdošanas procesa laikā.

64. Otrkārt, Rūpniecisko emisiju direktīvas tiesību normu par pienākumu saņemt atļauju vācu valodas versijas attīstība parāda tiesību normās par kaušanu ietverto jēdzienu nozīmi. Proti, Direktīvā 96/61, tāpat kā definīcijā Direktīvā 64/433, kas grozīta ar Direktīvu 91/497, tika izmantots nevis jēdziens *Schlachtkörper*, bet gan jēdziens *Tierkörper*. Tas tikai šobrīd spēkā esošajā Rūpniecisko emisiju direktīvā tika aizstāts ar jēdzienu *Schlachtkörper*, kas tiek izmantots arī jaunākajās tiesību normās par kaušanu.

65. Turklāt tiesību normās par kaušanu ietvertās definīcijas atbilst Komisijas uzsvērtajam Rūpniecisko emisiju direktīvas I pielikuma ievadam, saskaņā ar kuru pielikumā noteiktās robežvērtības visumā attiecas uz ražošanas jaudām, tātad uz saražotā produkta apjomu. Ir tiesa, ka tas neattiecas uz visiem iekārtu veidiem, bet vismaz kautuvēm noteiktā robežvērtība jau atbilstoši tās formulējumam attiecas uz ražošanas apjomu.

66. Tādējādi, pamatojoties uz pieejamo informāciju, arī attiecīgajā tautsaimniecības nozarē tiek pieņemts, ka ar liemeņiem saprot apstrādātus dzīvnieku kautķermeņus pēc tam, kad no tiem ir atdalītas būtiskas daļas. Par to liecina Flandrijas, Apvienotās Karalistes un Vācijas iestāžu sniegtā informācija, kas ir dokumentēta lūgumā sniegt prejudiciālu nolēmumu. Turklāt, kas ir īpaši būtiski, atsauces dokumentā par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem kautuvēs, kuru Komisija ir izstrādājusi vēl saskaņā ar Direktīvas 96/61 16. panta 2. punktu, ir iekļauta tabula, atbilstoši kurai daudzās dalībvalstīs liemeņu svars (*carcase weight*) ir ievērojami mazāks par dzīvsvāru (*live weight*)²².

²² Eiropas Komisija, *Reference Document on Best Available Techniques in the Slaughterhouses and Animal By-products Industries* (2005. gada maijs), 1.3. tabula (6. un 7. lpp.).

67. Turklāt tas, ka, interpretējot Rūpniecisko emisiju direktīvas I pielikuma 6.4. punkta a) apakšpunktu, tiek ņemta vērā šī praksē pastāvošā tiesiskā paļāvība, nodrošina to krimināltiesību normu paredzamību un precizitāti²³, kuras, kā tas ir šajā lietā, ir saistītas ar pienākumu saņemt atļauju.

68. Tādējādi ar liemeni ir jāsaprot nokauta dzīvnieka ķermenis pēc apstrādes, tātad – pēc turpmākiem apstrādes posmiem.

69. Tomēr tiesību normās par kaušanu ietvertās definīcijas sakrīt tikai attiecībā uz iekšu izņemšanu nokautajiem dzīvniekiem un to atasiņošanu. Savukārt šobrīd spēkā esošais regulējums Regulas (ES) Nr. 1308/2013 IV pielikumā atšķiras it īpaši saistībā ar ādu un galvu. Abas ir jānoņem liellopu un aitu gadījumā, bet ne cūku gadījumā. Turpretim Direktīvā 64/433, kas grozīta ar Direktīvu 91/497, ietvertajā definīcijā šāda nošķiruma vēl nebija.

70. Ir jāpieņem, ka šobrīd – un valsts tiesvedībā aplūkotajā laikposmā – piemērojamais regulējums saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1308/2013 IV pielikumu ir pārņēmis vai vismaz ietekmējis šā jēdziena izpratnes attīstību attiecīgajā tautsaimniecības nozarē. Tādēļ jēdziens “liemenis” Rūpniecisko emisiju direktīvas I pielikuma 6.4. punkta a) apakšpunkta izpratnē būtu jāinterpretē atbilstoši liemeņa definīcijām un tiesību normām par noformējumu, kā noteikts Regulas (ES) Nr. 1308/2013 IV pielikumā.

71. Turpretim dzīvsvara ņemšanu vērā nevar pamatot ar to, ka pastāv valodu versijas, kurās Rūpniecisko emisiju direktīvā tiek izmantoti citi jēdzieni nekā tiesību normās par kaušanu. Tas jau sākotnējā Direktīvā 96/61 attiecās uz holandiešu²⁴ un zviedru valodas²⁵ versijām un šobrīd vēl uz bulgāru²⁶, čehu²⁷, ungāru²⁸, slovēņu²⁹ un slovāku³⁰ valodas versijām.

72. Ir tiesa, ka šīs atšķirīgās valodu versijas principā paplašina interpretācijas iespējas un piešķir īpašu nozīmi it īpaši regulējuma sistēmiskajam kontekstam un mērķiem³¹.

73. Tomēr sistēmiskais konteksts, it īpaši atsauce uz ražošanu un saikne ar tautsaimniecības nozarē attiecībā uz dzīvnieku kaušanu pastāvošo izpratni, tieši liecina par labu jaudas noteikšanai, pamatojoties uz tālāk apstrādāto nokauto dzīvnieku svaru.

74. Šis sistēmiskais konteksts netiek atspēkots ar to, ka Rūpniecisko emisiju direktīvas mērķi, proti, ietekmes uz vidi novēršana un samazināšana, drīzāk liecina par labu tam, lai tiktu ņemts vērā nokauto dzīvnieku dzīvsvars.

²³ Skat. spriedumu, 2017. gada 5. decembris, M.A.S. un M.B. (C-42/17, EU:C:2017:936, 51.–56. punkts un tajā minētā judikatūra).

²⁴ *Geslachte dieren* (nokauti dzīvnieki), nevis *karkas* (liemeņi) tiesību normās par kaušanu. Tomēr jēdziens *karkas* Rūpniecisko emisiju direktīvas I pielikuma 6.5. punkta holandiešu valodas versijā ir izmantots attiecībā uz dzīvnieku liķu iznīcināšanas iekārtām.

²⁵ *Slaktvikt* (kautsvars), nevis *slaktkropp* (liemeņi) tiesību normās par kaušanu.

²⁶ *трупно месо* (liemeņu gaļa), nevis *Кланичен труп* (nokauti liemeņi) tiesību normās par kaušanu.

²⁷ *Kapacita porážky* (kaušanas jauda), nevis *jatečné upraveným tělem* (liemeņi) tiesību normās par kaušanu.

²⁸ *Vágóhidak tevékenysége* (kautuvju darbības), nevis *hasított test* (sadalīts ķermenis) tiesību normās par kaušanu.

²⁹ *Zmogljivostjo zakola* (kaušanas jauda), nevis *Trup* (liemenis) tiesību normās par kaušanu.

³⁰ *Kapacita spracovania zabitých zvierat* (spēja apstrādāt nokautos dzīvniekus), nevis *jatočné telo* (liemeņi) tiesību normās par kaušanu.

³¹ Spriedumi, 1977. gada 27. oktobris, *Bouchereau* (30/77, EU:C:1977:172, 13. un 14. punkts); 2021. gada 26. janvāris, *Hessischer Rundfunk* (C-422/19 un C-423/19, EU:C:2021:63, 65. punkts), un 2023. gada 17. janvāris, Spānija/Komisija (C-632/20 P, EU:C:2023:28, 40.–42. punkts).

75. Ir tiesa, ka direktīvas mērķis ir definēts plaši, un tādēļ nav iespējama šaura interpretācija³². Tāpat pastāv ciešāka saikne starp kaušanas procesa ietekmi uz vidi un dzīvsvaru nekā ar saražotā produkta svaru. Proti, tieši no liemeņa atdalītās ķermeņa daļas ir tās, kas – iespējams – nav vēlamas un tādēļ kļūst par atkritumiem. Tiesību normās par [dzīvnieku] kaušanu ietvertajās definīcijās atbilstoši to raksturam nav ņemta vērā šī iespējamā ietekme uz vidi, jo to mērķis nav vides aizsardzība, bet gan kautuvju higiēna un tirgus organizācija³³.

76. Tomēr tas neizslēdz, ka likumdevējs, nosakot robežvērtību pienākumam saņemt atļauju, ir ņēmis vērā arī to, ka apstrādātu liemeņu gadījumā ir noteikts daudzums ķermeņa daļu, kas tiek atdalītas un ko neieskaita liemeņu svarā. Proti, šo daudzumu un ar to saistīto ietekmi uz vidi var novērtēt, ņemot vērā iepriekšējo pieredzi, un šajā ziņā tas var ietekmēt robežvērtības noteikšanu.

77. Turklāt, kā norāda Komisija, šāda jēdziena “liemenis” interpretācija neliedz dalībvalstīm, transponējot Rūpniecisko emisiju direktīvu, paplašināt pienākumu saņemt atļauju, robežvērtību attiecinot uz kaujamo dzīvnieku dzīvsvaru³⁴ vai nosakot zemāku robežvērtību. Proti, tie būtu pastiprināti aizsardzības pasākumi, kas ir pieļaujami saskaņā ar LESD 193. pantu. Tomēr *Moesgaard Meat* norāda, ka Dānija nav pieņēmusi šādu stingrāku regulējumu.

78. Tādēļ uz pirmo jautājumu ir jāatbild, ka jēdziens “liemenis” Rūpniecisko emisiju direktīvas I pielikuma 6.4. punkta a) apakšpunkta izpratnē ir jāinterpretē saskaņā ar jēdziena “liemenis” definīcijām un tiesību normām par noformējumu atbilstoši Regulas (ES) Nr. 1308/2013 IV pielikumam.

V. Secinājumi

79. Tādēļ ierosinu Tiesai uz lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbildēt šādi:

- 1) Piemērojot Direktīvas 2010/75/ES par rūpnieciskajām emisijām I pielikuma 6.4. punkta a) apakšpunktu, iekārtas jauda ir jāizvērtē, ņemot vērā tai raksturīgos fiziskos, tehniskos vai juridiskos ierobežojumus. Ja iekārtas, kurai sākotnēji nav izsniegta atļauja, faktiskais ražošanas apjoms vēlāk pārsniedz paredzēto jaudu un piemērojamo robežvērtību, operatoram ir pienākums nekavējoties informēt par atļaujas piešķiršanu atbildīgo kompetento iestādi un šai iestādei ir jāveic nepieciešamie turpmākie pasākumi.
- 2) Iekārtas dienas jauda Direktīvas 2010/75 I pielikuma 6.4. punkta a) apakšpunkta izpratnē ir jānosaka, pamatojoties uz maksimālo ražošanas apjomu, ko var sasniegt 24 stundu laikā, ņemot vērā visu iekārtas daļu fiziskos, tehniskos vai juridiskos ierobežojumus.
- 3) Jēdziens “liemenis” Direktīvas 2010/75 I pielikuma 6.4. punkta a) apakšpunkta izpratnē ir jāinterpretē saskaņā ar jēdziena “liemenis” definīcijām un tiesību normām par noformējumu atbilstoši Regulas (ES) Nr. 1308/2013, ar ko izveido lauksaimniecības produktu tirgu kopīgu organizāciju, IV pielikumam.

³² Spriedumi, 2009. gada 22. janvāris, *Association nationale pour la protection des eaux et rivières un Association OABA* (C-473/07, EU:C:2009:30, 27. punkts), un 2011. gada 15. decembris, *Møller* (C-585/10, EU:C:2011:847, 31. punkts).

³³ Skat. spriedumu, 2011. gada 15. decembris, *Møller* (C-585/10, EU:C:2011:847, 37. punkts).

³⁴ Tā to, piemēram, izdara Vācija *Vierte Verordnung zur Durchführung des Bundesimmissionsschutzgesetz* (Federālā emisiju ierobežošanas likuma Ceturtie īstenošanas noteikumi) 7.2.1. punktā (*Verordnung über genehmigungsbedürftige Anlagen – 4. BImSchV*, 2017. gada 31. maija paziņojums, *Bundesgesetzblatt I*, 1440. lpp.; redakcija, kurā grozījumi ir izdarīti ar 2021. gada 12. janvāra noteikumiem, *Bundesgesetzblatt I*, 69. lpp.).